

Til lovforslag nr. L 135. Betænkning afgivet af Landbrugs- og Fiskeriudvalget den 30. april 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af jordkøbsloven og lov om planlægning

(Regionale jordkøbsnævn)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til fødevareministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har noteret sig, at fødevareministeren i sit svar på spørgsmål 12 har anført, at formålet med Jordkøbsnævnets virksomhed først og fremmest vil være jordbrugsmæssigt, og at det er hensigten, at der skal fastsættes regler for Jordkøbsnævnets virksomhed efter retningslinjer, der er angivet i lovforslagets bemærkninger.

Udvalget forventer, at fødevareministeren orienterer udvalget om bekendtgørelser og vejledninger vedrørende Jordkøbsnævnets virksomhed.

Udvalget udtrykker tilfredshed med besva-

relsen af spørgsmål 5, hvor ministeren åbner mulighed for i særlige tilfælde, f.eks. på Fyn, at amtet kan inddrage gartnerierne i nævnet.

Endelig er udvalget tilfreds med, at det ifølgende bemærkningerne er hensigten at udforme bestemmelser for kommunernes frivillige medvirken. Det vil således være muligt at fastsætte, at kommunerne får en vis andel af nævnets midler ved nævnets nedlæggelse.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal (Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) finder det nødvendigt at understrege, at de i lovforslaget anførte kompetencer burde tildeles kommunerne frem for amterne, således at beslutninger på området blev truffet så nær på borgerne som muligt.

Erling Christensen (S) Peter Christensen (S) Eva Fatum (S) Erik Mortensen (S)

Frederik Nørgaard (S) Kristen Touborg (SF) nfm. Vibeke Peschardt (RV)

Bent Hindrup Andersen (EL) Ole Vagn Christensen (S) Christian Mejdahl (V)

Bodil Thrane (V) Mariann Fischer Boel (V) fmd. Kim Mouritsen (V) Lene Espersen (KF)

Henning Grove (KF) Peder Sønderby (V) Niels Højland (FP)

Centrum-Demokraterne og Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til fødevareministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål nr. 5:

Vil ministeren i bemyndigelsen i § 30 a, stk. 2, ved Jordkøbsnævnets sammensætning f.eks. på Fyn give Dansk Erhvervsgartnerforening mulighed for at blive repræsenteret?

Svar:

Det er vigtigt for Jordkøbsnævnenes dynamik og handlekraft, at antallet af bestyrelsesmedlemmer ikke bliver stort, helst ikke over 5, som angivet i lovforslagets bemærkninger. Nævnet vil ikke kunne fungere hensigtsmæssigt, hvis det skal have repræsentanter for alle eventuelt berørte organisationer. Derfor er der foreslået repræsentanter for de to bredest dækkende landbrugsorganisationer.

Hele nævnets virksomhed vil imidlertid bygge på frivillighed og samarbejde. Jeg går ud fra, at hvis der oprettes et nævn i Fyns Amt, vil dette nævn samarbejde med gartnerne i tilfælde af, at amtsrådet udpeger områder til jordfordelingsindsats, der berører gartnerierhvervet.

Spørgsmål nr. 7:

Vil ministeren ændre lovtæksten som foreslået af Den Sønderjyske Jordfond, således at kommunerne kan yde tilskud i form af rente- og afdragsfri lån, og således at pengene går tilbage til kommunerne ved eventuelt ophør?

Svar:

Det anføres i lovforslagets bemærkninger, at »det er hensigten at fastsætte bestemmelser om mulighederne for kommunernes frivillige medvirken, herunder at ydede bidrag ikke kan trækkes tilbage under nævnets virksomhed, og at det enkelte amtsråd kan fastsætte de nærmere bestemmelser om kommunernes medvirken. Det skal i den forbindelse fastlægges, hvilke bidrag kommunerne i givet fald skal yde, og hvorledes det økonomiske mellemværende med bidragydende kommuner gøres op ved nævnets eventuelle nedlæggelse.«

Det vil således være muligt at fastsætte, at kommunerne får en vis andel af nævnets midler ved nævnets nedlæggelse. Det kan dog næppe forudsættes, at kommunerne altid får det fulde beløb tilbage svarende til, at der er ydet rente- og afdragsfrit lån, som foreslået af Den Sønderjyske Jordfond, idet det kan være, at nævnet i funktionsperioden har lidt tab, som i givet fald bør kunne fordeles på samtlige bidragydere.

Spørgsmål nr. 12:

Hvordan vil ministeren sikre, at Jordkøbsnævnet som led i strukturudviklingen alene bruges til at fremskaffe jord til oprettelse eller supplerings af jordbrug eller at tilvejebringe en bedre jordfordeling mellem jordbrug?

Svar:

Efter lovforslaget kan et jordkøbsnævn købe jord til lidt bredere formål end angivet i spørgsmålet.

Efter lovforslaget kan Jordkøbsnævnet således købe jord til følgende formål fastsat i loven:

- 1) for som led i strukturudviklingen at fremskaffe jord til oprettelse eller supplerings af jordbrug eller at tilvejebringe en bedre jordfordeling mellem jordbrug,
- 2) hvis det i særlige tilfælde skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til bevarelsen af landskabet eller det landbrugsmæssige miljø, eller
- 3) til brug for jordomlægninger for at afbøde de jordbrugsmæssige gener ved ikke-jordbrugsmæssige aktiviteter i landbrugsområder.

Formålet med Jordkøbsnævnets aktivitet vil således først og fremmest være jordbrugsmæssigt. Et jordkøbsnævn kan imidlertid også fremskaffe jord til jordfordelinger, der samtidig har jordbrugsmæssige og andre formål. De købte arealer skal så vidt muligt udnyttes til supplerings af bestående jordbrug. Køb af jord, der alene skal anvendes til skovrejsning eller til ikke-jordbrugsmæssige formål, herunder

naturgenopretning, falder uden for nævnets formål. Der henvises til lovforslagets bemærkninger under *Jordkøbsloven* og under *Jordfordeling*, s. 5-6.

Det er hensigten, at der skal fastsættes regler for Jordkøbsnævnets virksomhed efter de retningslinjer, der er angivet i lovforslagets bemærkninger.

Over for de interesserede parter vil Fødevarerministeriet, Strukturdirektoratet forestå oplysningsvirksomhed om oprettelse og drift af jordkøbsnævn. Efter nævnens oprettelse kan Strukturdirektoratet yderligere vejlede efter behov.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om, at jordkøbsnævn skal udarbejde en årlig redegørelse, som indsendes til ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil. Redegørelsen forudsættes blandt andet at indeholde de oplysninger om købte og solgte arealer, der kan give grundlag for at påse, at nævnets køb og salg af jord ligger inden for de fastsatte rammer.

Lodsejere, der berøres af Jordkøbsnævnets beslutninger, kan klage over retlige spørgsmål. Spørgsmål om overholdelse af reglerne for Jordkøbsnævnets virksomhed betragtes som retlige spørgsmål.